

Цър. вѣстникъ

излиза вѣка седмица
приложението четири
пата въ годината

Годинишната цѣна на
Църковенъ вѣстникъ,
заедно съ
приложението
въ България 10 лева, а
за странство 13 лева.

Единъ брой 15 ст.

ЦЪРКОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

Единъ брой 5 стотинки

Документътъ е годи-
шенъ и
всѣкога прѣдплатенъ

Всѣко писанце се до-
вѣстникъ на изпраща
на вѣстникъ на
вѣстникъ вѣстникъ
в р. София.

За обзѣденіе се заплаща
въ пята въ 20 ст.,
на дѣ съ гармонія,
за всѣко повторение по
15 ст.

Неплатеніе писма не се
причита. — Рукописи
за седмичното издание
не се повърщатъ

Манифеста за войната.

Тази сутринъ, 5-й октомврий, Н. В. Царьтъ, прочелъ на бойното поле, при неописуемъ възторгъ на войската, слѣдния манифестъ:

Манифестъ

къмъ Българекія Народъ.

Българи,

Въ продължение на 25-годишното Ми Царуване, Азъ съмъ дирилъ винаги въ мирна културна работа напредъка, щастието и славата на България. И въ тази посока Азъ желяехъ да върви постоянно Българскія народъ.

Провидѣнието, обаче, е сѣдило иначе. Настана моментъ, когато българското племе е повикано да напусне благодатъта на мира и да прибѣгне къмъ оржжието за постигане на една велика задача.

Отвждъ Рила и Родопитъ наши брата по кръвъ и по вѣра не бѣха честити и до днесъ, тридесетъ и петъ години слѣдъ нашего освобождение, да се сдобиятъ съ сносенъ човѣшки животъ.

Всички усилия, направени за достигането на тази цѣль, както отъ Великитъ сили, така и отъ българскитъ правителства, не създадохъ условия, при които тия християни да се радватъ на човѣшки права и свободи.

Сълзитъ на балканския робъ, воплитъ на милионно християнско население не можахъ да не покъртятъ нашитъ сърдца, сърдцата на тѣхни еднородци и едновѣрци, които дължимъ свобода и миренъ животъ на една велика християнска освободителка.

И Българскія Народъ си спомни пророческото слово на Царя-Освободителя: „Святото дѣло трѣбва да се доведе до край“.

Нашето миролюбие се изчерпа... За да помогнемъ на угнетеното християнско население въ Турция, никакво друго срдѣство не ни остана, освѣнъ да се обрнемъ къмъ оржжието. Само съ това срдѣство ние виждаме, че ще можемъ да му спечелимъ закрила на живота и имота. Анархията въ Турско заплаши и нашия държавенъ животъ. Слѣдъ кланетата на Шипъ и Кочани, намѣсто да се даде на страдалцитъ правда и удовлетворение, каквито ние поискахме, Турското правителство заповѣда мобилизации на своитъ вѣоржжени сили. Така се извика на тежко язпитание нашето дълготърпѣние.

Хуманнитъ християнски чувства, свещенниятъ дългъ да се помага на брата, когато ги застрашава изтрѣбление, честъта и достоинството на България. Мн наложиха повелителния дългъ да повикамъ подъ знамената приготвенитъ за отбрана на отечеството синове.

Нашето дѣло е право, велико и свято. Съ смиренно упование въ закрилата и помощъта на Всевишния, възвѣствамъ на Българскія Народъ, че войната за човѣшки права на християнитъ въ Турция е обявена.

Повелявамъ на храбрата Българска войска да навлѣзе въ турскитъ прѣдѣла! Редомъ и наедно съ насъ ще воюватъ противъ общия неприятель за сжщата цѣль войскитъ на сдружениетъ съ България балкански държави: Сърбия, Гърция и Черна-Гора. И въ тая борба на кръста противъ полумѣсеца, на свободата срѣщу тиранията, ние ще имаме симпатитъ на всички ония, които обичатъ правдата и напредъка. Силенъ съ тия симпатии, нека юначниятъ български войникъ си спомни геройскитъ дѣла на своитъ бащи и дѣди и доблестъта на своитъ учители — руси освободители и нека лети отъ побѣда къмъ побѣда.

Напредъ! Богъ да е съ насъ!

Издаденъ въ Ст. София на 5 октомврий 1912 година.

На първообразното съ собствената на Негово Величество Царя ржка написано:

фердинандъ.

Подписали:

Прѣдседателъ на Министерскія Съвѣтъ, министръ на Външнитъ Работи и на Изповѣданията:

Ив. Ев. Гешѣвъ.

Министръ на Вътрѣшнитъ Работи и Народното Здраве: **Ал. Людскановъ.**

Министръ на Народното Просвѣщение:

Ив. Пѣзъ.

Министръ на Финанситъ: **Т. Теодоровъ.**

Министръ на Правосъдието: **П. Абрашевъ.**

Министръ на Войната, Генералъ-Лейтанантъ:

Н. Никифоровъ.

Министръ на Търговията, Промышленостъта и Труда: **Хр. Тодоровъ.**

Министръ на Земледѣлнето и Държавнитъ Имоти: **Д. Христовъ.**

Министръ на Обществениетъ Сгради, Пжтищата и Благоустройството: **Д. М. Яблаиски.**

Министръ на Желѣзницитъ, Пошитъ и Телеграфитъ: **А. Франгя.**

Освободителната война обявена

Пети октомврий е най-великиятъ день за България и за съюзнитѣ балкански държави. Той ще остане и бълъжита дата въ историята на човѣчеството. На него България, Сърбия и Гърция, изпърварени отъ Черна-Гора, издигатъ знамето на правото, свободата и цивилизацията въ Балканитѣ. На него половинъ милионъ православни християнски войници тръгватъ подъ развѣтото знаме да сложатъ коститѣ си въ име на най-висшия християнски длъгъ — любовта къмъ ближния, отиватъ съ вѣра и съзнание да се самопожертвуватъ, за да спасятъ и освободятъ милиони човѣшки същества отъ тирания и робство.

Небето и земята не знаятъ по-великъ и по светѣ християнски подвигъ. Ветхиятъ и Новия завѣтъ ни даватъ имената и дѣлата на самоотверженици за ближни, но не ни даватъ имена на народи, самопожертвували се за ближни и народи. Въ Новия завѣтъ има едно име и едно ненадминато самоотвержение, не за единъ човѣкъ, не за единъ народъ, но за цѣло човѣчество: това е името и самоотвержението на Исусъ Христосъ. Ала Той е Синъ Божи. Подиръ този божественъ примѣръ иде скромния, но великиятъ примѣръ на православния руски народъ, който едно по друго се самопожертвува за правото и свободата на гърци, сърби и ромжии. Въ 1877 г. великиятъ Царь-Освободителъ и благородниятъ руски народъ сложиха коститѣ на 200 хиляди свои синове за свободата на България и на балканскитѣ народи. Ала частъ отъ освободенитѣ народи се повърнаха въ Берлинъ отъ великитѣ сили отново подъ турска тирания и робство.

Кървитѣ и жертвитѣ до Берлинския конгресъ се продължиха и подиръ него: и 33 години свѣтътъ е свидѣтель на потоци християнска кръвъ и на хекатомби християнски жертви въ турскитѣ области.

Подиръ редъ безуспѣшни опити прѣдъ ветикитѣ сили да се спратъ тия кърви и тия човѣшки жертви, България, Сърбия, Гърция и Черна-гора рѣшаватъ да поематъ и продължатъ освободителното дѣло на Царя-Освободителъ. И днесъ, 5—и октомврий, половинъ милионъ тѣхни войници навлизатъ въ Турция да довършатъ освободителното дѣло, навлизатъ да прѣмахнатъ турската кървава управа, която петни вѣка и Европа, и да направятъ Балканитѣ огнище на правда, свобода, миръ, култура, братство и любовь.

Това поето дѣло е свето толкова, колкото и велико. То е неподобно въ анализъ на историята: откакъ свѣтъ свѣтува, пръвъ пжтъ днесъ свѣтътъ вижда четири армии, вижда 500 хиляди съюзни християнски войници да изпълняватъ най-висшъ християнски длъгъ — да се саможертвуватъ за свободата и благата на ближнитѣ си. За това свето дѣло, при молитвитѣ на Българската църква къмъ Господа Бога, източника на правдата и на любовта, минаватъ днесъ границитѣ и българскитѣ войски. Молитвитѣ на Българската църква сж молитви на българския народъ. Тия молитви, сливани съ молитвитѣ на три още църкви и на три още православни народи, се възнасятъ днесъ къмъ прѣстола на Всевишняго. Четири църкви и четири народа молятъ Господа Бога да благослови меча на православнитѣ християнски войски, обнаженъ за правда, свобода и миръ на Балканитѣ.

И Богъ ще го благослови, защото нѣма по-голяма любовь отъ тая — да даде човѣкъ душата си за ближния си. Тази любовь е божествена. . . .

Д.

РЪЧЪ

Произнесена отъ свещ. д-ръ Стефанъ Цанковъ на молебена въ софийската катедрала по случай обявяване войната.

Ваше Величество!
Ваше Високопрѣосвященство!
Братия християни, българи!

Рѣдки и велики сж моментитѣ, когато въ християнския животъ на народитѣ иде вихрениятъ часъ на правдата, за да се изпълнятъ думитѣ на Спасителя: Не миръ, а мечъ ида да донеса!

Единъ отъ тия рѣдки и велики моменти, свещениятъ моментъ на вихъра на правдата, по заповѣдта на нашия Господаръ, прѣживѣваме и ние днесъ, за да се изпълнятъ думитѣ на Спасителя не за миръ, а за мечъ.

За да останемъ вѣрни прѣди всичко на думитѣ на Христа за миръ, ние, при дълголтнитѣ страдания на ближнитѣ си, на енокръвнитѣ си и едновѣрни братия въ Турско, при нескончаемитѣ мъки, палежи и убийства въ тая братска сграна подъ иновѣрна власть, употребихме всички мирни сръдства, за да се дадатъ нѣ божественитѣ, не християнскитѣ, а обикновенитѣ права на миренъ и сигуренъ животъ. И въпреки тия мирни усилия най-напрѣдъ прѣдъ иновѣрната, мжчителска власть, нашиятъ гласъ остана нечутъ и прѣзрѣнъ. Сѣ още да останемъ вѣрни на словата на Исуса за миръ, ние се обърнахме къмъ силна, културна, християнска Европа, да спрѣ мжченията на нашитѣ еновѣрни и енокръвни братя, да имъ създаде условия на миренъ и спокоенъ животъ. Но и отгукъ, и отъ силна и християнска Европа, не се чу гласъ утѣшителенъ, не се направи да се дадатъ на братията ни християни въ Турция обикновенитѣ човѣшки права на животъ.

И тѣй се изпълниха думитѣ на древния пророкъ: Никой не се грижи за дѣлото на Божия народъ; никой не иска да излѣкува раната му; никой не му даде цѣръ за тая рана; всички го забравиха и изоставиха!

И за страдалческия нашъ божи народъ — подиръ всички мирни усилия — никой не се загрижи; никой не поиска да излѣкува раната му; никой дори не посочи истински лѣкъ за тая рана; — отъ всички бѣ забравенъ и изоставенъ.

Остана на насъ, малкитѣ и немоцни, народи, братия по кръвъ и вѣра, да изпълнимъ Божията правда, да издигнемъ знамето на Христа, знамето на великото жертвено дѣло за свобода и братство сръщу иновѣрния полумѣсець на потистичеството и кръвта.

Намъ се отреди великиятъ и сждбоносенъ жребий — да извадимъ меча, който донася Спасителтъ Христосъ, за тържеството на правдата, мира и животворния Кръсть.

Въ тоя свещенъ моментъ овдовѣла ли е България отъ Бога? Балканскитѣ полуостровъ, който първи се просвѣти съ лжчезарната свѣтлина на великия апостолъ на народитѣ Павла, оставенъ ли е въ тоя великъ моментъ отъ Божията дѣсница и закрила?

Съ една дълбока вѣра, съ възторженна надежда, съ едно слѣто у всички християнско чувство, съ единъ възвишенъ подемъ, всички ние, цѣлиятъ народъ, цѣлото балканско християнство отговаря: не!

Божиятъ прѣстъ сѣ вижда навсѣкждѣ въ това свещено наше дѣло.

Всички християнски народи, и българи, и гърци, и сърби, които прѣз дълги столѣтия живѣяха помежду си въ несговоръ и дори вражди, днесъ, прѣдъ плача на изоставенитѣ мъченици, забравиха несговоръ, вражди и омрази, слѣха се въ една мисль, въ едно чувство, въ една душа — и дигнаха братски христовия кръстъ за правдата на мъченицитѣ си братия християни!

Въ християнска Европа имаше единъ само кжтъ на противохристиянска неправда и неволя — братската ни и едновѣрна страна въ Турция. Срѣщу теглилата въ тоя страдалчески кжтъ, срѣщу безчовѣчнитѣ тамъ терзания, срѣщу кървавото тържество на полумѣсеца надъ Христовия свети кръстъ — никой, днесъ, отъ силнитѣ християнски държави въ Европа не дигна мощенъ гласъ, християнска сила за спиране, за изличване кървавото дѣло на полумѣсеца.

И остана пакъ ние, малкитѣ и немощни християнски народи на балканитѣ, да станемъ Божи пратеници, да се дигнемъ като кръстоносци за окончателното господство на Христа и Кръста въ цѣла Европа!

Братия християни, общото наше, единно християнско чувство и шепнишкомъ ни подсказва, че грозниятъ вихрь, който се подига днесъ отъ насъ съ изваждане на меча — е вихрь Божий, че Богъ е нашиятъ върховенъ водителъ, че ние сме негови пратеници въ тържеството на Христовия Кръстъ, на братството и правдата!

Зная, че въ тоя тревоженъ часъ у всички ни има и една велика скърбъ, една дълбока тага. Ще трѣбва да понесемъ тежки жертви. Става необходимо да сложимъ прѣдъ олтаря на Кръста и Отецеството живота или здравieto на нашитѣ бащи, синове, мъже, братя и близки! Истина е — че отъ днесъ почва великата за насъ *страстна* седмица. Кръстътъ, който поемеме, почваме отъ днесъ да носимъ къмъ Голгота съ кървави капки. Но тукъ е и величието на жертвения Кръстъ. Кръстътъ се понесе съ велика християнска доблестъ. И за това, нека не забравяме, нека вѣрваме отъ всички дълбочини на сърдцето си, че слѣдъ страстната тая седмица, слѣдъ Голгота — сияйно ще свѣтне *Възкресението*!

— Възкресението на поругания Кръстъ, въздигането на изнемощалия робъ, въдворението на отечество, свобода и миръ!

Който се вглежда въ Божиитѣ сѣдби въ тия тревожни и велики за насъ врѣмена — не може съ доблестъ да не изнесе тежкия кръстъ и не може ни на минута да се усъмни въ близкото идване на Възкресението.

По Божиитѣ отредби, първата наша рѣшителносгъ да дигнемъ животворящия кръстъ стана въ деня на светитѣ Вѣра, Надежда, Любовь и София! — Ето и символътъ на тържеството и побѣдата!

Дълбоката ни убѣденостъ въ *мъдростта* и самопожертвеността на нашия Господаръ, *надъждата* ни въ Бога и въ доказаното вече благо и милостиво сърдце на нашата Господарка и по нейнъ примѣръ на всички къмъ страданията и болкитѣ на принасянитѣ живи жертви, *вѣрата* ни въ кръста и въ священното ни дѣло, и общата ни *любовъ* къмъ страдащия ни братъ и близенъ — сж божествения неотразимъ залогъ за тържеството на великото саможертвено дѣло!

Мечтъ на вихрения и сѣдбовенъ часъ на правдата изваждаме днесъ — въ деня на светата *Харитина*, въ деня на *благодатта*. Ето и небесния символъ на благодатния край на кръстоносното ни велико дѣло!

И днесъ всички, застанали прѣдъ прѣстола на Великия Сѣдия, можемъ да речемъ съ пророка:

Господи, ти виждашъ сълзитѣ и безмѣрнитѣ ни страдания! Ти виждашъ какъ се тълче Твоятъ рабъ, Твоята правда, Твоятъ священъ кръстъ! Ти виждашъ

обидата и унижението! Ти виждашъ, още, нашата дълбока вѣта, нашата тепла надежда и нашата жива любовъ! Ти гледашъ и жертвата ни за животворящия Ти кръстъ!

По Твоята повеля, ние избрахме Вожда си и дигнахме священното знаме на кръста! . . .

И въ тоя священъ и тревоженъ часъ, подиръ всичко видѣно и рѣшено отъ Бога и отъ насъ, не може, братия християни, да не бѣде дълбока и твърда вѣрата ни, че както Богъ — зарадъ тържеството на Христа — въ сжщо такъвъ, като днешния, сѣдбоносенъ моментъ, посочи на великия Константинъ Кръста и му рече: „Съ това ще побѣдишъ“, тъй и сега чрѣзъ дигнатия Кръстъ ще въдрузимъ Кръста на мѣстото на полумѣсеца и доблестно ще изпълнимъ великото християнско дѣло на любовъ и самопожертвование!

Чужитѣ вѣстници за войната.

Рускитѣ. Въ броя си отъ 30-й септември „Новое Время“ помѣстя на уводно мѣсто статия за съгласието на великитѣ сили по балканскитѣ работи. Въ нея се изтъква, че такова съгласие нѣма и не може да се постигне. Съвмѣстнитѣ послѣпки на Русия и Австро-Унгария въ София, Бѣлградъ, Цетина и Атина още не доказватъ, че е постигнато общо съгласие между великитѣ сили. Ако Германия заявява, че нѣма да остави балканскитѣ народи да се възползватъ отъ своята побѣда, въ случай че нанесатъ такава надъ Турция, това далечъ не съвпада съ възгледитѣ на Русия. Иначе би трѣбвало да се допусне, че Русия ще излѣзе да защитава Турция отъ славянскитѣ и грѣцки войски. Русия е направила много жертви за благо на славянството. Тя е изпълнила прѣкомѣра своя дългъ, и ни единъ здравомислещъ славянинъ не може да иска да се намѣси тя съ оржие въ рѣка въ славяно-турската разпря. Та това никой и не иска. Всички желаня на балканскитѣ народи сж да имъ не прѣчи тя въ кървавата разправа. Но като избѣгва отъ въоръжена намѣса въ полза на славянитѣ, Русия би сторила чудовищна грѣшка, ако би излѣзла срѣщо тѣхъ.

В. „Биржевия вѣдомости“ въ статия, написана отъ директора му г. Протеръ въ броя отъ 29 септември казва: войната на Балканитѣ, въпрѣки всички дипломатически нгри, нѣма да се избѣгне. Тя ще е популярна въ всички славянски страни и прѣдимно въ Русия.

В. „Вечернее время“ въ броя си отъ 29 септември пише: Русия, сестра на балканитѣ славяни, отдавна не е прѣживѣвала подобно вълнение, какѣто прѣживѣва отъ прѣдстоящата война на Балканитѣ Вѣстникътъ се безпокои не че войната ще се избѣгне, но че се бави. Ииска да се почнатъ часъ напредъ военни операции, защото това е само въ вѣда на противника.

Френскитѣ. *В. „Temps“* въ броя си отъ 13/X печата разговоръ, който неговиятъ кореспондентинъ ималъ въ София съ г. Сполайковичъ, сѣрбския пълномощенъ министъръ. „Мамягъ се, казва г. Сполайковичъ, когато приписватъ на егоистични интереси рѣшението на балканскитѣ държави да уредятъ окончателно македонския въпросъ Насъ ни води само велика хуманна идя: да туримъ край на едно ужасно положение, което потиска народния животъ на България, Сърбия, Гърция и Черна гора. Отдавна ние разбрахме, че подиръ тридесетъ години надеждитѣ за реформи, прѣдприети отъ сама Турция или дадени отъ силитѣ, съ еднакво пусти. Европа не разбира това. Тя стори двойна грѣшка: първо, съ-

буди се късно; второ, направи невѣрна диагностика за нашата цѣль и за нашата способностъ за акция. Нататъкъ разправя, че съюзътъ не е дѣло вчерашно но много по-отдавнашно. За него е работилъ покойниятъ Миловановичъ. Неговата идея била: политическо единство на Сърбия и на България. На идеята за съюзъ се е работило отъ година въ София, Бѣлградъ и Атина. Тя била възприета и отъ мжжъ туркофилъ и миролюбивъ като г. Гешовъ. Сполайковичъ отхвърля подозрѣнието на нѣкои сили, че балканскиятъ съюзъ има за основа дѣлежа на Македония. „Ние ще воюваме, казва той, не за Скопие, но просто да освободимъ нашитѣ братя въ Косово и Скопие отъ единъ вѣковенъ кошмаръ, да прѣмахнемъ въ тази злочеста страна една злотворна и прѣстѣпна властъ, отъ която нѣма друго срдѣство да се отървемъ“. На край Сполайковичъ говорилъ надълго за важната роль на царъ Фердинанда за съюза на балканскитѣ народи, като добавилъ, че историята ще оцѣни неговия политич. гений.

В. „*La France militaire*“ пише въ броя си отъ 10.X: „Може да се прѣдвидятъ три или четири театри за военни операции: Тракия, Албания, Епиръ и Македония. Въ първата ще дѣйствува България, въ втората и четвъртата — Сърбия и Черна-Гора, въ третата — Гърция. Театрътъ на главнитѣ операции ще бѣде Тракия, едно поради първенството на българската армия, което я прави особено опасна за турцитѣ, друго поради прѣкото заплашване на Цариградъ, което ще състави точка за нападане въ тая посока.

Дневникъ.

(5 октомврий).

Молебни въ царството. Тази сутринъ по случай обявяването на войната въ всички храмове на царството, по разпоредба на църковната управа и на правителството, се отслужили молебни за здравето на българската и на съюзнитѣ армии и за побѣдоносния успѣхъ на тѣхното оржие, което се издига за правда и свобода, за българския царски домъ и за българския народъ, за сръбския, гръцкия и черногорския крале и народи, за руския царски домъ, за руския народъ и за руската армия.

Молебенъ въ столицата. Въ всички столични храмове се отслужили молебни. Съ загърмяването на камбанитѣ отъ всички храмове народътъ се раздвижи и потегли за църква. Всички храмове се напълниха съ народъ. На 9 и 1/2 часа цѣла София бѣ въ храмоветѣ на молитва. Не, въ тоя часъ цѣла България бѣ прѣдъ Господа Бога на молитва. Никога съборния храмъ не е виждалъ толкова народъ: вжтрѣ, въ притвората, и на стѣгдата около храма мжже, жени и дѣца бѣха душа до душа. Повече отъ 30 хиляди майки, бащи, дѣди, братя, сестри бѣха се стекли. Великиятъ моментъ, каквото е рѣдъкъ въ живота на народитѣ, раздвижи цѣлата столица — отъ Нейно Величество Царицата и министритѣ до сетната сиротица. Всички министри съ министъръ-прѣдседателя, сръбския и гръцкия пълномощни министри съ персонала на легациитѣ си бѣха въ чело на богомолцитѣ. Молебенътъ се отслужи отъ Н. Високопрѣосвещенство св. Софийския митрополитъ г. Партений, въ съслужение на Н. Високопрѣосвещенство бившия св. Скопски митрополитъ г. Теодосий, на Н. Прѣосвещенство св. Левкийския епископъ г. Барлаамъ и на многобройно духовенство. Покрътна и величава бѣ картината, когато Н. Високопрѣосвещенство г. Партений колѣнички и почна молитвата за ратницитѣ на бойното поле. Въ мигъ всички колѣничиха въ храма и на стѣгдата, издигнаха си душитъ къмъ Господа Бога и горещо съ сълзи се молѣха за храбрата

българска и съюзна войска. Всички отправиха молитвата си къмъ Всеблагия Богъ за войската, която е всичко за България, която е надеждата на балканскитѣ робби, въ която всѣки има или баша, или съпругъ, или синъ, или братъ и въ която е силата, здравето, душата на България. Цѣла столица, цѣлъ народъ — прѣдъ Бога на гореща молитва. И тази молитва, тѣй сърдечна и тѣй гореща, се издигна къмъ Господа Бога, силата, упованието и покровителътъ на България. Молебенътъ се свърши съ многолѣтия за Тѣхни Величества Царя на Българитѣ и за кралетѣ и народитѣ сръбски, гръцки и черногорски, за Н. В. Руския императоръ и сѣмейството му, за руския народъ и за руската армия. Подиръ многолѣтията Н. Благовѣйство свещеникъ Д-ръ Ст. Цанковъ произнесе високопатриотична рѣчь, въ която всѣки изразъ се късаше отъ сърдцата на богомолцитѣ, покрѣтваше и просълзяваше. Четцитѣ ще прочетатъ на друго мѣсто въ днешния брой тази блѣжита рѣчь.

Бойното поле

Градъ Мустафа паша прѣвзетъ. Подиръ божествена служба въ Стара-Загора, Н. Величество Царьтъ съ прѣстолонаслѣд. и свитата си тръгналъ за Търново-Сейменъ.

Въ единъ и четвъртъ часътъ Н. Величество съ всички придружаващи го продължиха пътя си за Харманлий и оттамъ за с. Бѣлица на самата граница, дѣто пристигнаха въ 3 ч.

По пътя между Харманлий и Бѣлица Царьтъ срѣщна първитѣ български войници ранени въ войната при прѣвземането на високата позиция Куртова Кула. Войницитѣ бѣха отъ 7-а рота на 30-и Шейновски полкъ. Негово Величество се спрѣ при тѣхъ, разгледа ранитѣ имъ, разговаря съ войницитѣ и окуражи съ бодри слова първитѣ храбреци въ освободителната война, като ги поздрави за примѣрно изпълнения отъ тѣхъ дългъ спрѣмо отечеството и Царя. Войницитѣ просълзени отъ това бащинско внимание на Царя, отговаряха, че, щомъ оздравѣятъ пакъ ще се върнатъ да се биятъ съ неприятеля. По заповѣдъ на Н. Величество, Н. Ц. В. прѣстолонаслѣдникътъ отиде сетнѣ при всѣки отъ раненитѣ и ги поздрави съ нѣграждането имъ отъ главнокомандующия съ войничкия кръстъ на ордена „За Храбростъ“. Раненитѣ, просълзени отъ радостъ, благодариха за скжпото отличие, на което тѣ станаха първитѣ кавалери отъ войната. По заповѣдъ на Н. Величество, раненитѣ бѣха наново щателно прѣгледани отъ санитарния персоналъ на отряда лично прѣдъ Господаря и наново прѣвѣрзани. Отъ една височина, „Караултъ“ между Бѣлица и долътъ на Мустафа паша, Н. Величество и Т. Ц. Височества наблюдаваха отъ 3 до 5 часа настѣпленieto на една колона отъ нашата войска въ турската територия и слѣдиха съ биноклитѣ, какъ нашитѣ храбри войници напрѣдваха въ Турско и, прѣснати въ верига, завземаха една слѣдъ друга нѣколко позиции. Въ 5 ч. Господарьтъ и Князетѣ потеглиха за Хебиччево и оттамъ — обратно за Харманлий, Търново-Сейменъ и Стара-Загора, дѣто всички съ автомобили се завърнаха въ 10 ч. вечерта. На минаване прѣзъ Харманлий на Н. Величество биде доложено за прѣвземането на Мустафа паша отъ наши двѣ дружини съ музика на чело. На връщане при с. Бѣлица Н. Величество като съгледа още единъ раненъ войникъ, награди и него съ ордена „За Храбростъ“ и заповѣда да го качатъ въ единъ отъ царскитѣ автомобили, съ който ранения бѣ заведенъ до болницата въ Харманлий.